

УДК 7.05:76.655

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ АВТОРСЬКИХ ІЛЮСТРАЦІЙ ДО ТВОРІВ БРАТІВ ГРИММ

ГАЛЬЧИНСЬКА Ольга, ПАШКЕВИЧ Калина, САДКОВА Аліна
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
galchinska.os@knutd.com.ua

Розробка авторської книжкової ілюстрації ставить перед сучасними дизайнерами завдання створити яскравий казковий світ, викликати інтерес юного читача до книг, спонукати його до читання, а також поліпшити сприйняття дитиною тексту. В роботі представлений аналіз особливостей практичного дизайну ілюстрацій дитячої книги на прикладі творів Братів Грімм. Розглянуті розробки серії ескізів та фінального макету розвороту з розташуванням тексту до казки «Гензель і Гретель» Братів Грімм.

Ключові слова: книжкова ілюстрація, дитяча книга, дизайн, графічний дизайн, мистецтво, авторський проєкт.

ВСТУП

Розробка дизайну книги для дошкільнят та учнів початкової школи є актуальною проблемою для митців сьогодення. В епоху технологій, які активно розвиваються, сприйняття візуальної інформації юним глядачем стає все складнішим. Оскільки знайомство дитини з інформаційним світом частіше за все починається з дитячої літератури [4], важливу роль відіграє правильна подача тексту та основних зображень, які будуть розвивати не лише зацікавленість до якісної літератури, а і естетичний смак юного споживача. Слід зауважити, що ілюстрація для дітей дошкільного віку, часом є важливішою ніж сам текст, отже грамотне зображення ілюстрацій відіграє важливу роль в дизайні дитячої книги.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження являється розробка графічного дизайну та ілюстрацій до дитячої книги «Гензель і Гретель». Для досягнення поставленої цілі ставляться наступні задачі:

- розглянути особливості розвитку дитячої ілюстрації;
- провести аналіз існуючих зразків ілюстрування книги;
- обрати обладнання або матеріали для реалізації дизайн-проєкту;
- створити ескізи майбутніх ілюстрацій;

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Ілюстрація досить давно є невід'ємною частиною дитячої літератури, адже саме вона створює для читача потрібну атмосферу та впливає на

емоційне сприйняття тексту, доповнюючи цілісний образ книги. В процесі розвитку друкованої індустрії, книжкова ілюстрація зазнала кардинальних змін. Книжкова мініатюра робилася гуашшю, аквареллю, клейовими фарбами, тушшю, пером – у кожній країні в різний час по-різному [1]. З розвитком технологій змінився процес виробництва книги а також процес і вимоги до створення книжкової ілюстрації. Для сучасних ілюстраторів значно полегшився процес реалізації композиційних і художніх ідей. З появою нових технічних можливостей зазнали значних змін колір, деталізація ілюстрації і трансформація головних героїв, які прослідковуються на прикладі ілюстрацій до творів Братів Грімм (рис. 1). З 1812 р., коли була видана перша книга і по теперішній час, спостерігається прагнення ілюстраторів до глибокого образного розкриття ідейного змісту літературного твору, виявлення його історичних, національних і стильових особливостей, різноманітність технік та індивідуальність художніх прийомів.

Рис. 1. Приклади ілюстрації до творів Братів Грімм: а – перше видання казок братів Грімм, 1812 р.; б – ілюстрація до казки "Гензель і Гретель", кінець XIX ст.; в – ілюстрації до казки братів Грімм, автор Г. Гавриленко, «Бременські музиканти», 1983 р.

Для розробки авторського дизайн-макета (рис. 2) був обраний один із найвідоміших класичних творів Братів Грімм казка «Гензель і Гретель».

Цільовою аудиторією проєкта являються діти в віковій категорії від 4-10 років. Саме в такому віці у дошкільнят та школярів навчальних класів розвивається любов до книг [3]. Головною задачею проєкта було показати, що ілюстрація дитячої літератури не тільки позитивно впливає на моральне і естетичне сприйняття прочитаного, а і дає можливість переосмислити художній образ нових і давніх творів [2. с 153].

Мета проєкту полягала в логічному розміщенні кадрів та персонажів в них, а також зробити їх максимально цікавими для юного читача. Кольорова гамма була підібрана автором таким чином, щоб відповідати настрою сюжету в книзі. Використання комп'ютерної графіки для створення образів персонажів в ілюстраціях дозволило якісно деталізувати образи головних героїв та антураж, а також передати фактури різних поверхонь, що сприяло більш реалістичному зображенню. За допомогою графічних редакторів було візуалізовано виразність образів та їх міміки, що поліпшить сприйняття сюжету цільовою аудиторією.

Рис. 2. Авторська ілюстрація А. Садокової ілюстрацій до казки «Гензель і Гретель» Братів Грімм:
а – ескізи; б – кольорові розвороти із макетом розташування тексту

Робота над ілюстраціями дизайн-макета дитячої книги розпочалась із серії олівцевих начерків. Одразу були розроблені композиційні рішення та

розташування персонажів і подій на розворотах (рис. 2, а). Пізніше були виконані кольорові розвороти із приблизним розташуванням тексту (рис. 2, б).

Всі графічні елементи в книзі «Гензель і Гретель» Братів Грімм були виконані фактурними пензлями, для імітування традиційного матеріалу пастель, в програмі Procreate.

ВИСНОВКИ

В роботі розглянуто розглянути особливості розвитку дитячої ілюстрації; проведено аналіз існуючих зразків ілюстрування книги і встановлено, що в процесі розвитку технологій дитяча ілюстрація зазнала технічних і художньо-образних змін. В результаті дослідження розроблено ескізи та реалізовано авторський проєкт книжкових ілюстрацій до казки Братів Грімм «Гензель і Гретель». Установлено, що будучи реалізованим, представлений проєкт, викличе захоплення у юних читачів, підвищить інтерес дитини до процесу читання і до друкованих видань, а також засвідчить, що надрукована книга є гідним конкурентом сучасним електронним виданням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія виникнення книжкової ілюстрації URL: <https://zski.com.ua/shkilna-biblioteka/uroky-rekomendatsiji/istoriya-vynyknennya-knyzhkovoji-ilyustratsiji> (дата звернення 26.04.2022)
2. Шульська Н.М. Манюхана А.Ю. Ілюстративна культура сучасної дитячої книги: видавничі норми й читацькі вимоги. 2016.
3. Андреев М.П. Сюжетний покажчик українських народних казок. Біла Церква: ЗНУ, 2015. 187с.
4. Огар Е.І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки: навчальний посібник. 2002.

GALCHYNSKA O., PASHKEVYCH K., SADKOVA A.

THE FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF BOOK ILLUSTRATION ON THE EXAMPLE OF AUTHOR'S ILLUSTRATIONS FOR THE WORKS OF THE BROTHERS GRIMM

The development of author's book illustration sets the task for modern designers to create a bright fairy-tale world, to arouse the interest of the young reader in books, to encourage him to read, as well as to improve the child's perception of the text. The paper presents an analysis of the features of the practical design of illustrations of the children's book exemplifies the works of the Brothers Grimm. The developments of a series of sketches and the final layout of the turn with the arrangement of the text to the fairy tale "Hansel and Gretel" of the Brothers Grimm are considered.

Key words: *book illustration, children's book, design, graphic design, art, author's project.*